

Disen skoles handlingsplan for et trygt og godt psykososialt miljø

DISEN SKOLES

VISJON

Vi er på lag,
med hjertet og hodet i bruk

Skolens systematiske arbeid med det psykososiale miljøet.

Sammen ivaretar vi helheten.

Årshjul for Disen skoles psykososiale arbeid.

Høst:

Når	Aktivitet	Ansvarlig
August	Gjennomgang av "huskelista" (sjekklisten) for lærerne på plandagene	Ledelsen
August	Gjennomgang av hovedprinsippene i skolens forebyggende arbeid i personalet	Rektor
August	Definere krenkende atferd og redegjøre kort om lovverk i personalet	Ledelsen
August	Hva er en skolevenn på Disen skole? Defineres 1. skoledag	ledelsen
August	Trygg læring gjennomgås i klassene. (miljøverksteder, de tre spørsmål, på riktig side av 5-tallet.) Klassene definerer egne klasseregler som henges opp i klasserommet.	Kontaktlærerne
August	Fadderordning for førsteklassingene settes i gang.	Leder og aktuelle lærere
August	Månedens fokus (skolens sosiale plan) synliggjøres på hele skolen. Den enkelte klasse øver på fokuset gjennom miljøverksteder.	Ledelsen og lærerne og sos.lærer
August	Læringsmiljøgruppa (LMG) settes i drift med jevnlige møter gjennom året.	Rektor
August	Tema på fellestid: Igangsetting av sosial plan med informasjon vedr. gjennomføring av miljøverksteder	Sosiallærer
August/september	Fokus på "bli kjent" med nye elever. Samtaler med elever og bygging av godt klassemiljø.	Lærere som er nye kontaktlærere for

		klasser
September	Elevrådet velges og konstitueres. Møteplan for høsten.	Elevrådsansvarlig
September	Foreldremøter. Felles del og klasse/trinndel. 50 % av fellesdelen skal være om elevenes psykososiale miljø. Krav til innhold og form i klasse-/trinndelen settes av ledelsen. Nye lærere og i klasser det er behov, forbereder ledelsen hele innholdet sammen med dem det gjelder Sos.lærer forteller om trygg læring på 1. trinn og trygg læring/megleropplæring og på 6. trinns foreldremøte.	Ledelsen Sosiallærer
August/September	Elevmeglernes er i gang	Trygg læringsgruppe
September	Fokus i lærernes fellestid og trinntid hva god, forebyggende inspeksjon er.	Ledelsen
September	Sangsamling	Ansv. Musikklærer/lærerne med elever
September	Fellesarrangement – BliMe-dansen	Lærerne
September	Tema i lærernes fellestid: Utviklingssamtalen og elevsamtalen	Ledelsen
September/oktober	Konflikthåndteringsverksted 6. trinn	Trygg-læringsgruppen Kontaktlærerne
Oktober	Utviklingssamtaler med elevsamtaler Gjennomføringsfrist 1. desember	Kontaktlærerne
Oktober	Sangsamling	Ansv. Musikklærer/lærerne med elever
Oktober/november	Elevundersøkelsen 5.-7.trinn	5.-7.trinns lærerne
Oktober/November	Evaluerings av miljøverksteder	Kontaktlærerne og ansvarlig i ledelsen
November	Aksjonsuke ved LMG	Læringsmiljøgruppa
November	Sangsamling	Ansv. Musikklærer/lærerne og elever
Desember	Evaluerings av skolens tiltak for elevenes psykososiale miljø. Risikovurdering og nye tiltak inn i strategisk plan	Alle under ledelsen av rektor
Desember	Elevrådet setter opp møter for våren	Ansvarlig for elevrådet
Desember	Diverse forestillinger. Faste forestillinger er Lucia på 5.trinn og juleforestilling på 3.trinn	Klassene

Vår:

Når	Aktivitet	Ansvarlig
Desember/Januar	Elevundersøkelsen bearbejdes i ledelsen og av lærerne.	Ledelsen /lærerne
Januar	Opplæring av elevmeglere	Sosiallærer
Februar	Aksjonsuke ved LMG	Læringsmiljøgruppa
Mars	Elevene presenterer funn fra elevundersøkelsen i SMU, FAU og Driftsstyret.	
Mars	Evaluerings av miljøverksteder	Kontaktlærerne og

		ansvarlig i ledelsen
	Trygg læring – samling. Nye meglere settes inn/gamle takkes av.	Trygg læringsgruppen
Mars	Sangsamling	Ansv. Musikklærer/lærerne og elever
April	Sangsamling	Ansv. Musikklærer/lærerne og elever
April	Innsamlingsaksjonen	Lærerne i plangruppa
Mai/Juni	Evaluerer årets handlingsplan og sette opp plan for neste skoleår	LMG /ledelsen

Trygg læring:

<https://disen.osloskolen.no/fagtilbud/sosial-kompetanse/elevenes-laringsmiljo/>

Læreren som klasseleder er avgjørende for elevers psykososiale miljø. "God klasseledelse handler om å være i forkant, ved at læreren forebygger at små problemer blir til store konflikter. Klasseledelse handler også om det faglige og at elevene kan konsentrere seg og bli motivert for faglig og sosial læring og utvikling." NOU2015:2 kap.10

Skolen har en sosial plan for arbeidet som utføres i klassene. Den skal hjelpe elevene i å mestre egne følelser, utvikle empati og samspillsferdigheter. Disse sosio-emosjonelle ferdighetene er avgjørende for at den enkelte elev og klasse skal kunne ha et godt inkluderende psykososialt miljø fritt for krenkende atferd. De månedlige øktene med miljøverksteder gjennomføres i henhold til temaene i sosial plan.

Skolens sosiale plan:

Planen skal arbeides med fortløpende gjennom året og klassene avholder et miljøverksted hver måned. I tillegg har klassene en egen postkasse for å kunne melde aktuelle saker anonymt inn til miljøverkstedet.

Sosiale temaer/mål for alle gjennom året:

August/september: Selvfølelse Trygg på elevrollen- Skolevenn –

1. 2. 3. trinn: *Jeg sier ifra til læreren min eller en annen voksen hvis noe ikke er greit på skolen*
1. trinn *lager klasseregler (få som alle forstår)*
Alle klasser løfter frem og justerer sine klasseregler

Alle trinn: Jeg er en god skolevenn (vennlig og samarbeidende)

Oktober: Ansvar: elevrollen

1. trinn: *Jeg hører etter når læreren snakker eller gir beskjeder.*
2. trinn: *Jeg kan følge beskjeder.*
3. trinn: *Jeg holder orden på tingene mine*
4. *Jeg kan jobbe rolig og konsentrert med oppgaver.*
5. *Jeg forstår at alle må bidra for at det skal bli et godt klasse og arbeidsmiljø.*
6. og 7. trinn: *Jeg kan klassereglene og jeg følger dem. (Fokus på de reglene som er viktigst for klassen)*

November: Samspill: I lek/aktivitet

1. 2. trinn: *Jeg kan reglene i leken og jeg følger dem*
3. trinn: *Jeg forstår at jeg ikke alltid kan få viljen min i leken.*
4. trinn: *Jeg kan samarbeide med alle*
5. trinn: *Jeg forstår og følger skrevne og uskrevne regler.*
6. trinn: *Jeg tar hensyn til andre*
7. trinn: *Jeg kan rette meg etter det flertallet har bestemt.*

Desember: Ansvar/empati: Konflikthåndtering

1. trinn: *Jeg forstår forskjell på uhell og med vilje*
2. og 3. trinn: *Jeg kan se når andre er lei seg*
4. trinn *Jeg kan hjelpe hvis jeg ser at noen trenger hjelp.*

5. trinn: *Jeg kan trøste noen som er lei seg*
6. trinn: *Jeg kan forstå hvorfor andre reagerer som de gjør.*
7. *Jeg forstår og godtar at ikke alle behandles helt likt.*

Januar: Ansvar/samspill:

Alle trinn: Jeg kan klassereglene og jeg følger dem (fokus på de reglene som er mest relevante for klassen)

Alle trinn: Skolevenn: Jeg kan være vennlig mot og leke med /være sammen med alle på skolen.

Februar: selvfølelse: tørre å bidra i klassen

- 1.– 4. trinn: *Jeg kan være meg selv i klassen*
5. trinn: *Jeg tør å si min mening i klassen*
6. trinn: *Jeg tør å stå for egne meninger*
7. trinn: *Jeg kan stå for egne meninger og respektere andres meninger.*

Mars: Samspill/empati: mål fra Trygg læring samling 21.03.18

Tema: Tankene til den dominante og den ikke dominante i lek (1.-3. klasse) og aktivitet 4. – 7. klasse. Hvordan få til at en lek/aktivitet blir morsom for alle?

April: Samspill:

1. trinn: *Jeg forstår reglene i lek.*
2. trinn: *Jeg tar med andre på leken*
3. trinn: *Jeg forstår at jeg ikke alltid kan få viljen min i leken.*
4. trinn: *Jeg kan løse uenighet og krangler med ord*
5. *Jeg kan lytte til andre uten å avbryte*
6. *Jeg kan se meg selv og den andre i en konflikt*
7. *Jeg kan rette meg etter det flertallet har bestemt*

Mai: Skolevenn: Alle trinn: Jeg kan være vennlig mot og leke med /være sammen med alle på skolen.

Juni: Avslutte skoleåret på en god måte.

Alle klassene ser på klassereglene de har hatt det siste året:

- Hvilke har vært viktige, som må videreføres?
- Hvilke har vi virkelig overholdt?
- Er det noen som kan byttes ut?

Skolemevlere:

Våre meglere deltar aktivt for et godt psykososialt miljø. Dette kan du lese mer om på vår hjemmeside <https://disen.osloskolen.no/fagtilbud/sosial-kompetanse/elevmegling/>

Det gode friminutt

- **Å ha en venn.**
- **Å få lov til å være med i leken.**
- At de andre er snille med meg.**

Hilsen elevrådet på vegne av alle klassene på Disen skole.

Rutiner for god inspeksjon på Disen skole

En forutsetning for god inspeksjon er at alle lærere og assistenter må kunne utereglene og disse rutinene:

- Kom presis til inspeksjonen
- Alle som har inspeksjon på områder skal ha på gul vest
- Voksne skal være oppsøkende og går dit de vet det trengs
- Voksne er imøtekommende og hjelpsomme
- Voksne følger opp situasjoner og informerer kontaktlærer
- Voksne bruker konflikthåndtering med de tre punktene;
Hva har skjedd? Hvordan opplevde du det? Hvordan vil du at det skal være mellom dere?
- Sørg for at alle elever er ute. Gå innom garderobene på 1.-4.trinn
- Dersom en elev blir skadet, er det den som har inspeksjonen som fyller ut
- Skadeskjema

Skolens arbeid med krenkelsessaker:

KRENKENDE ADFERD - RUTINEBESKRIVELSE

Sak	Tiltak	Ansvar
Melding om/oppdaget krenkende adferd	Håndteres av lærer eller trinnleder på AKS.	Lærer / trinnleder AKS
Melding om krenkende atferd - vold	Håndteres som voldssak: Voldsmelding, ledelsen har samtaler med partene og orienterer foresatte. Registrering i HMS-portalen.	Ledelsen/sosiallærer
Krenkende adferd fortsetter	—	Lærer / trinnleder AKS
Ledelsen får kjennskap til krenkende adferd	* brev om undersøkelse av saken * Aktivitetsplan utarbeides * hvis mobbesak brukes skolens prosedyre i mobbesaker	Ledelsen/sosiallærer
Oppfølging av saker som ikke er løst	Samtale med elever og/eller foresatte	Sosiallærer/ kontaktlærer/ ledelsen
Melding om krenkende adferd fra foresatte	Aktivitetsplan utarbeides	Ledelsen/sosiallærer. Ansatt melder til ledelsen
Dersom det tar noe tid å behandle saken	Foreløpig svar	Ledelsen/sosiallærer
Lukking av saken	Telefon/ E-post/ brev. Møte med referat	Ledelsen/sosiallærer

§9 A-4 Aktivitetsplikt for å sikre at elever har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

(1) Alle som arbeider på skolen, skal følge med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

(2) Alle som arbeider på skolen, skal varsle sin nærmeste leder, som igjen varsler rektor, dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

(3) Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

(4) Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

(5) Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

(6) Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- kva problem tiltaka skal løyse
- kva tiltak skolen har planlagt
- når tiltaka skal gjennomførast
- kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka

e) når tiltaka skal evaluerast.

(7) Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd

I fellesskap bygger vi respekt for hverandre:

En del av det forebyggende arbeidet handler om å skape en positiv skolekultur hvor samhold og samarbeid står i sentrum. Dette gjøres særlig gjennom skolens forventninger til elevenes atferd og ved å bygge relasjoner i fellesarrangementer. Vi vil at elevene skal by på seg selv. Da øver vi andre på å være gode publikummere.

Viktige fellesarrangementer er:

- Sangsamlinger ca. 1 gang pr. måned
- BliMe-dansen
- Innsamlingsaksjonen
- Markeringer av ulike høytider
- Aktivitetsdager
- Trygg læringsamling
- Læringsmiljøsamlinger
- Felles avslutninger til jul og sommer
- Felles julekalender i desember

Samarbeid skole – hjem

Det er skolens ansvar å etablere et godt foreldresamarbeid både når det gjelder elevenes faglige utvikling eller det psykososiale miljøet. Uten ett godt samarbeid blir skolens arbeid stående for seg

og vil ha mye mindre effekt enn om skole og hjem jobber sammen. Samarbeidet skole-hjem skjer gjennom flere kanaler, alt etter tema:

Tema	1.linje	2.linje	3.linje
Enkelteleven	Kontaktlærer	Nærmeste leder	Rektor
Grupper av elever, klassen	Klassekontakt og/eller kontaktlærer	Nærmeste leder	Rektor
Skoleomfattende	FAU-repr./FAU	Rektor	

Skolen må gjennom sin kommunikasjon sette de foresatte i stand til å involvere seg i skolens arbeid. Dette gjøres i dialogen mellom kontaktlærer og den enkelte foreldregruppe og mellom skolen og foreldregruppen samlet. Foreldremøtene er de viktigste møtepunktene for å gi de foresatte den innsikten de trenger for å følge opp sine barn. I skolens fellesdel lærer de foresatte om hvilke krav lovverket stiller til elevenes psykososiale miljø, og hvordan de som foresatte kan støtte opp om dette arbeidet. I klassene får de foresatte vite i detalj om hvordan den enkelte klasse jobber forebyggende med elevmiljøet.

De foresatte har foruten foreldremøtene følgende fora som har elevenes psykososiale miljø som del- eller viktigste tema:

- Utviklingssamtaler (2 ganger pr. år)
- Skolemiljøutvalget (SMU) (ca. 2 møter pr år) Skolen informerer SMU fortløpende via referater om hva Læringsmiljøgruppa arbeider med.
- Driftsstyret (5-6 pr år)

I tillegg har de foresatte sitt eget forum - Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). FAU møtes ca. 10 ganger pr. år. De har sitt eget styre med tematiske arbeidsgrupper. Skolen er representert med rektor i FAU, og rektor har en innledning på hvert møte ut i fra det FAU ønsker at hun skal snakke om. Rektor, ass.rektor og AKS-leder har møte med styret i FAU før hvert FAU. FAU er viktige bidragsytere til skolens arbeid med elevenes psykososiale miljø. Deres signaler blir lyttet til.

Et godt samarbeid mellom skole og hjem til elevenes beste krever tillit. Det betyr at foresatte har tillit til at vi som skole tar tak i problemstillinger rundt læring og skolemiljø på en profesjonell måte. Og at vi som skole har tillitt til at dere som foresatte spiller på lag med oss på hjemmebane i utviklingen av den enkelte elev.

Med de korte klagefristene i Opplæringslovens §9a er vi som skole ekstra avhengig av denne tilliten. Skolen kan sjelden klare å løse opp i elevers mistrivsel på 5 dager. Vi trenger derfor at foresatte er trygge på at vi vil få eleven til å trives igjen, forhåpentligvis innen kort tid og i alle fall innenfor en rimelig kort tidshorisont.

Vi trenger å vite om vi har denne tilliten før noen elever mistrives. Vi kartlegger derfor de foresattes tro på at skolen vet hva den gjør innenfor læring og elevmiljø. Våren 2018 vil skolene gjennomføre en foreldreundersøkelse i Oslo skolen. Denne vil foregå årlig.

Her kan du lese om FAU på skolens hjemmeside:

<https://disen.osloskolen.no/om-skolen/rad-og-utvalg/fau/>

